

چاپ هفتم

سیری در

رساله حقوق امام سجاد علیه السلام

جلد سوم

سلسله گفتارهای

حضرت آیت الله میر سید محمد یثربی (دامت برکاته)

یثربی کاشانی، محمد، ۱۳۳۳ -

رساله حقوق، فارسی، شرح

سیری در رساله حقوق امام سجاد (علیه السلام) / سلسله گفتارهای حضرت آیت الله یثربی / تنظیم قاسم

نصیرزاده، قم: محدث ۱۳۹۸.

۳ ج. شابک دوره: 978-964-8297-44-7

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

چاپ قبلی: انصاریان، مؤسسه علامه مجدد وحید بهبهانی (علیه السلام)، ۱۳۸۷، ج. ۱ تا ۳: چاپ هشتم.

علی بن حسین (علیه السلام)، امام چهارم، ۳۸ - ۹۴ ق.

رساله حقوق -- نقد و تفسیر. رساله حقوق، شرح، احادیث اخلاقی، اخلاق اجتماعی -- احادیث.

۲۹۷/۶۵

BPT۴۸/۶۸ ۵۰۴۲۲۸

۱۳۹۸

۸۴۱۷۱۲۲

سیری در رساله حقوق امام سجاد (علیه السلام) / جلد سوم

سلسله گفتارهای حضرت آیت الله یثربی دامت برکاته

محدث

ناشر:

دوره ۳۰۰۰

شمارگان:

اول / بهار ۱۳۹۸

نوبت چاپ:

نگین

چاپ:

ISBN: 978-964-8297-43-0

شابک (جلد ۲):

ISBN: 978-964-8297-44-7

شابک (دوره ۳ جلدی):

* کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ می باشد *

مراکز پخش:

فروشگاه: قم، خ. صفاییه، کوی ۲۴ (ممتاز)، پ ۶۵

تلفن: ۰۲۵۳۷۷۳۷۱۰۲ - ۰۲۵۳۷۷۳۱۲۶۳

دفتر مرکزی: قم، خ. معلّم، معلّم ۱۰، فرعی اول، پ ۲۱

تلفن: ۰۲۵۳۷۷۳۷۷۹۲ - همراه: ۰۹۱۲۱۵۱۹۹۲۹

صندوق پستی: ۱۱۴۹ - ۳۷۱۳۵

www.yasrebi.ir * info@yasrebi.ir

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
وَعَلَى الرِّبَاةِ مِنْ هَذِهِ السَّاعَةِ
وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا وَذَلِيلًا
وَعَجِيذًا وَخَلِّصْنَا مِنْ هَذِهِ السَّاعَةِ

« فهرست مطالب »

۵	۳۰- حق امام جماعت
۶	پاداش و فضیلت نماز جماعت
۹	پیآمدهای سوء ترک نماز جماعت
۱۱	آیات قرآن و حضور در نماز جماعت
۱۲	ثمره و دستاوردهای برپایی نماز جماعت
۱۶	فواید نماز جماعت از دیدگاه روایات
۱۶	۱- حضور در جماعت
۱۷	۲- رعایت حال دیگران
۱۸	۳- نظم و ترتیب
۱۸	۴- وقت شناسی
۱۸	۵- ترویج روح برابری و مساوات
۲۰	۶- درک ضرورت وجود رهبر
۲۱	ویژگی های رهبر و پیشوا

۳۱- حق همنشین ۲۵

علت ارسال رُسل و انبیا ۲۶

علت موفقیت ادیان الهی ۲۹

نمونه‌هایی از حسن خلق ۳۱

کرامت‌های اخلاقی ۳۲

عدم تأثیر علم بدون عمل ۳۴

التزام عمل به کرامت‌های اخلاقی ۳۷

۱- اعتقاد به مبدأ و معاد ۳۷

۲- توجه به کرامت و عزت نفس ۳۸

روش‌های اخلاقی در برابر دیگران ۴۲

۱- نرم خویی و برخورد نیکو ۴۲

۲- انصاف در گفتار ۴۸

۳- نگاه کردن به همنشین ۵۲

۴- قابل درک و مفهوم بودن سخن ۵۲

۵- با تمایل همنشین از او جدا شدن ۵۴

۶- فراموش نمودن اشتباهات و لغزش‌ها ۵۶

۷- حفظ نمودن ارزش‌ها و خوبی‌ها ۶۰

۸- سخن نیک و نیکو سخن گفتن ۶۱

۳۲- حق همسایه ۶۳

رعایت حقوق همسایه ۶۴

رعایت حقوق همسایه از نظر قرآن ۶۶

نیکی و احسان در حق همسایه ۶۸

محدوده همسایه از نظر اسلام ۶۹

۷۱	حقوق همسایه
۷۲	۱- حفظ همسایه در غیاب او
۷۳	۲- بزرگداشت همسایه در حضورش
۷۳	۳- یاری و کمک به همسایه در حضور و غیاب
۷۴	۴- مخفی نگه داشتن بدی‌ها و عیب‌ها
۷۵	عیب جویی از دیگران و همسایه
۷۹	پیمانه‌های افشای عیوب دیگران
۸۵	پرهیز از افشای عیوب و گناهان دیگران
۸۸	۵- عدم استغراق سمع
۹۰	۶- یاری و کمک هنگام گرفتاری‌ها
۹۴	۷- حسادت نکردن بر نعمت و دارایی همسایه
۱۰۰	حسدورزی از دیدگاه قرآن
۱۰۵	روش درمان حسد
۱۰۷	۸- بخشش و نادیده گرفتن خطاهای همسایه
۱۰۷	۹- حلم و بردباری نسبت به همسایه
۱۱۰	۱۰- نرم خوئی و پرهیز از بدگوئی
۱۱۱	راه‌های مقابله با خشم و عصبانیت
۱۱۸	ره‌آورد حلم و بردباری
۱۱۹	۱۱- دفع بدگویان و دشنام دهندگان همسایه
۱۲۱	۱۲- آگاه نمودن همسایه به خیانت دیگران
۱۲۵	۳۳- حق دوست
۱۲۶	ضرورت انتخاب دوست
۱۲۹	داشتن تناسب روحی با دوست

۱۳۳	اهمیت دقت در انتخاب دوست
۱۳۴	الف - خطر تأثیر پذیری
۱۳۶	ب - متّصف شدن به صفات دوست
۱۴۱	پنج گروهی که از دوستی با آنان نهی شده است
۱۴۸	حدود و قواعد دوستی
۱۵۵	حقوق دوست
۱۵۵	۱ - احسان و فضل
۱۵۵	۲ - انصاف و اکرام
۱۵۶	۳ - سبقت گرفتن در نیکی
۱۵۷	۴ - ناصح و خیرخواه بودن
۱۶۰	۵ - یاری کردن در عبادت خدا
۱۶۲	کمال انسانیت و ایثار
۱۶۵	شیعه واقعی از دیدگاه اسلام
۱۶۹	۳۴ - حق شریک
۱۷۰	هدف از مشارکت
۱۷۱	حقوق شرکا بر یکدیگر
۱۷۴	آثار خیانت در امانت
۱۷۸	ثمرات امانتداری
۱۸۱	۳۵ - حق ثروت
۱۸۲	خلقت و آفرینش از منظر قرآن
۱۸۲	ثروت و فرزند؛ زینت زندگی
۱۸۷	سفارش به اظهار و بیان نعمت
۱۹۲	سفارش به وسعت منزل

استفاده و بهره‌وری از دنیا	۱۹۵
پرهیز از وابستگی به دنیا	۱۹۸
مال و ثروت از دیدگاه اسلام	۲۰۳
مفسد به دست آوردن مال و ثروت حرام	۲۰۶
موارد مصرف مال و ثروت	۲۱۰
انفاق؛ بهترین مسیر صرف مال	۲۱۵
سخوة انتفاع از مال بعد از مرگ	۲۱۹
مجاهدۀ با نفس در مقابل تمایلات	۲۲۴
۳۶- حق بستانکار	۲۲۹
حقوق بستانکاران نسبت به افراد	۲۳۰
۱- وام دادن	۲۳۰
۲- پرهیز از وام خراستن	۲۳۳
۳- ادای دین به هنگام قیوت و توانایی	۲۳۹
۴- حسن برخورد به هنگام ناتوانی	۲۴۲
توصیه به بدهکاران	۲۴۳
۱- قصد پرداخت دین را داشته باشد	۲۴۳
۲- با معسر بودن، دین از گردن او ساقط نمی‌شود	۲۴۳
۳- هنگام توانایی دین خود را ادا کند	۲۴۴
۴- معسر مالی باید دارای اخلاق حسنه باشد	۲۴۴
چگونگی درخواست بدهی توسط بستانکار	۲۴۴
ملاطفت و خوشرفتاری با بستانکار	۲۴۷
نشانه‌های انسان لئیم و پست	۲۵۰
پرهیز از شیوه‌های ناپسند	۲۵۲

۲۵۷	۳۷- حق معاشر
۲۵۸	موارد نهی شده در معاشرت
۲۵۹	نشانه‌های نفاق از دیدگاه اسلام
۲۶۳	نمونه‌های تاریخی از نفاق
۲۶۵	غش، نشانه پستی و دنائت
۲۶۷	پرهیز از خدعه و نیرنگ در معاشرت
۲۷۱	کارشکنی نکردن در معاشرت
۲۷۲	عدم خیانت در معاشرت
۲۷۵	۳۸ و ۳۹- حق طرفین دعوا
۲۷۷	قضا در اسلام
۲۷۸	الف - صلاحیت و شایستگی قاضی
۲۷۹	ب - روش استنتاج احکام
۲۸۰	شرایط قاضی
۲۸۰	۱- بلوغ
۲۸۱	۲- عقل
۲۸۱	۳- اسلام
۲۸۲	۴- ایمان
۲۸۳	۵- عدالت
۲۸۵	۶- حلال زاده
۲۸۶	۷- مرد بودن
۲۸۷	۸- علم
۲۸۸	۹- اجتهاد
۲۸۹	حقوق کسی که ادعای باطلی کرده است

۲۹۰	۱- انصاف در گفتار و عمل
۲۹۱	۲- پرهیز از ظلم
۲۹۳	۳- رفق و مدارا با مدعی
۲۹۴	۴- پرهیز از منازعه و دعوا
۲۹۵	۵- یادآوری دین و اعتقاد او
۲۹۷	۶- یادآوری نام و یاد خدا
۲۹۸	۷- پرهیز از زیاده‌گویی و بدگویی
۲۹۹	۸- پادزبانی آلوده به گناه مدعی نشدن
۳۰۰	۹- گفتار نیک و شایسته
۳۰۰	حقوق کسی که ادعای حق کرده است
۳۰۰	۱- بیان سخن نیکو
۳۰۱	۲- پرهیز از تند و خشونت
۳۰۲	۳- عدم بیان ادعای باطل
۳۰۳	پرهیز از مشاجره و آثار آن
۳۰۵	اصلاح در جامعه اسلامی
۳۰۷	اهمیت اصلاح اجتماعی، در روایات
۳۱۱	۴۰- حق مستشیر
۳۱۲	مشورت؛ از منظر آیات و روایات
۳۱۵	آثار و فواید مشاوره
۳۲۲	تفاسیر مختلف از امر مشورت
۳۲۲	۴۱- حق مشاور
۳۲۸	پرهیز از سوءظن در مشاوره
۳۲۸	تعریف ظن و گمان

۳۳۱	 سوء ظن و پیامدهای آن
۳۳۱	۱ - بدبینی و سوء نیت
۳۳۲	۲ - اضطراب روانی
۳۳۳	۳ - ترس و ناتوانی
۳۳۵	۴ - حرص و آز
۳۳۷	۵ - بخل
۳۴۰	 پیامدهای اجتماعی سوء ظن
۳۴۶	 عوامل پیدایش سوء ظن
۳۵۸	 افرادی که از مشاوره با آنها پرهیز شده است
۳۵۸	۱ - دروغگو
۳۵۹	۲ - جبون و ترسو
۳۶۰	۳ - حریص
۳۶۰	۴ - بخیل
۳۶۱	۵ - دشمن
۳۶۱	۶ - بندگان و بردگان
۳۶۲	 حقوق مشاور از دیدگاه اسلام
۳۶۷	۴۲ - حق نصیحت خواه
۳۶۷	 اهتمام به راهنمایی و ارشاد
۳۷۳	 ویژگی های نصیحت کننده
۳۷۷	 حقوق مستنصح
۳۷۷	۱ - قابلیت درک گفته ها را داشته باشد
۳۸۱	۲ - قابلیت نصیحت و موعظه را داشته باشد
۳۸۲	۳ - همراه با محبّت و ملاطفت باشد

۳۸۳	۴ - قدرت پذیرش نصیحت را داشته باشد
۳۸۴	۵ - در نظر گرفتن موقعیت مکانی و زمانی
۳۸۷	۴۳ - حق نصیحت کننده
۳۸۸	وظایف نصیحت شونده
۳۸۸	۱ - نرم خوئی با ناصح
۳۸۹	۲ - پذیرفتن سخن ناصح
۳۹۰	۳ - دربر ماندن از رسوایی
۳۹۱	۴ - حلاوت کلام ناصح
۳۹۳	۴۴ - حق بزرگسالان
۳۹۴	ملاک احترام به دیگران
۳۹۶	فواید احترام به بزرگان
۴۰۰	مصادیق احترام به بزرگان
۴۰۳	۴۵ - حق خردسالان
۴۰۴	وظایف بزرگان نسبت به کودکان
۴۰۴	۱ - عطوفت و مهرورزی
۴۰۸	۲ - مساوات در تکریم
۴۰۹	۳ - تعلیم و علم آموزی
۴۱۰	۴ - عفو و بخشش
۴۱۱	۵ - کمک و یاری نمودن
۴۱۲	۶ - سرزنش نکردن او
۴۱۳	۷ - پرهیز از تنبیه
۴۱۵	۴۶ و ۴۷ - حق سائل و مسئول
۴۱۷	پاداش صدقه

- موارد سوء استفاده از صدقه ۴۱۹
- حفظ آبروی نیازمند ۴۲۱
- صیانت از عزت نفس مؤمن ۴۲۳
- وظایف صدقه دهنده و صدقه خواه ۴۲۷
- ۱- رد نکردن سؤال نیازمند ۴۲۷
- ۲- استماع کلام سائل ۴۲۸
- ۳- تحویل در برآوردن حاجت نیازمند ۴۳۲
- ۴- دارا بردن شایستگی رفع نیاز ۴۳۴
- حقوق مسئول و صدقه دهنده ۴۳۷
- ۱- سپاس‌گرایی از صدقه دهنده ۴۳۷
- ۲- پذیرفتن عذر اعطا کننده ۴۴۳
- ۳- دوری از سرزنش و ملامت ۴۴۴
- ۴۸- حق شخص شادمان کننده ۴۴۷
- سرور و شادمانی از دیدگاه اسلام ۴۴۸
- فضیلت مسرور نمودن مؤمنین ۴۴۹
- سیره رسول اکرم ﷺ در خشنود کردن دیگران ۴۵۰
- شادمان کردن مؤمن از بهترین اعمال ۴۵۳
- ۴۹- حق بدی کننده ۴۵۷
- عفو و بخشش از دیدگاه اسلام ۴۵۸
- آثار عفو و اغماض ۴۶۲
- عفو و بخشش در سیره پیامبر ﷺ و امیرالمؤمنین علیه السلام ۴۶۴
- عفو و بخشش ائمه اطهار علیهم السلام ۴۶۸
- مصادیق عفو و بخشش مضر ۴۷۳

۴۷۵	قابلیت داشتن خطا کار برای بخشش
۴۷۷	۵۰- حق هم‌کیش
۴۷۸	حاکمیت قواعد اخلاقی در اجتماع
۴۸۰	علت ارسال انبیا
۴۸۵	علت عقب ماندگی ملل مسلمان
۴۸۷	خیرخواهی و مهرورزی حاکم با افراد جامعه
۴۹۲	پرهیز از کینه و حسادت در روابط اجتماعی
۴۹۵	فواید حسن نیت
۴۹۶	رفق و مدارا با دیگران
۴۹۸	آثار رفق و مدارا کردن
۵۰۳	ویژگی‌های مؤمن از دیدگاه روایات
۵۰۶	ویژگی‌های مؤمنان در قرآن
۵۱۱	دعا کردن به مؤمنان
۵۱۴	یاری و کمک نمودن به دیگران
۵۱۷	برقراری پیمان برادری بین مسلمانان
۵۱۹	ملاطفت و مهربانی با هم‌کیشان
۵۲۳	۵۱- حق اهل ذمه
۵۲۴	اهل ذمه کیست؟
۵۲۴	حکم جزیه در اسلام
۵۲۸	شرایط اهل ذمه
۵۲۸	۱- پذیرش ذمه
۵۲۸	۲- پرهیز از مخالفت با جامعه اسلامی
۵۲۸	۳- عدم آزار و اذیت مسلمانان

۵۲۸	۴ - حفظ حریم اولیای حکومت
۵۲۸	۵ - عدم تظاهر به منکرات مسلمانان
۵۲۹	۶ - نداشتن معبد و عبادتگاه
۵۳۱	حقوق اهل ذمه
۵۳۶	پایبندی به پیمان بسته شده
۵۴۱	و در پایان
۵۴۳	گفتاری کوتاه درباره سند رساله حقوق
۵۴۹	منابع و مأخذ
۵۶۵	فهرست مطالب